

مختصات محیط کسب و کار اثربخش در رشد اقتصادی و کنترل تورم

دکتر علی داوری

عضو هیات علمی دانشگاه تهران

شهریور ۱۴۰۲

مرکز پژوهش‌های
توسعه و آینده نگری
Center for Development Research and Foresight
www.cdrf.ir

۱۳۴
یکم و سی و چهارمین نشست علمی تخصصی
**مختصات محیط کسب و کار اثربخش
در رشد اقتصادی و کنترل تورم**
رویکردها و توصیه‌های سیاستی
چهارشنبه ۱ شهریورماه ۱۴۰۲ ساعت ۸ الی ۱۰
<http://connect.mporg.ir/cdrf>

سخنران
دکتر امیر سیاح
رئیس مرکز ملی مطالعات بایش
و بهبود محیط کسب و کار
وزارت امور اقتصادی و دارایی

سخنران
دکتر علی داوری
دانشیار دانشکده کارآفرینی
دانشگاه تهران

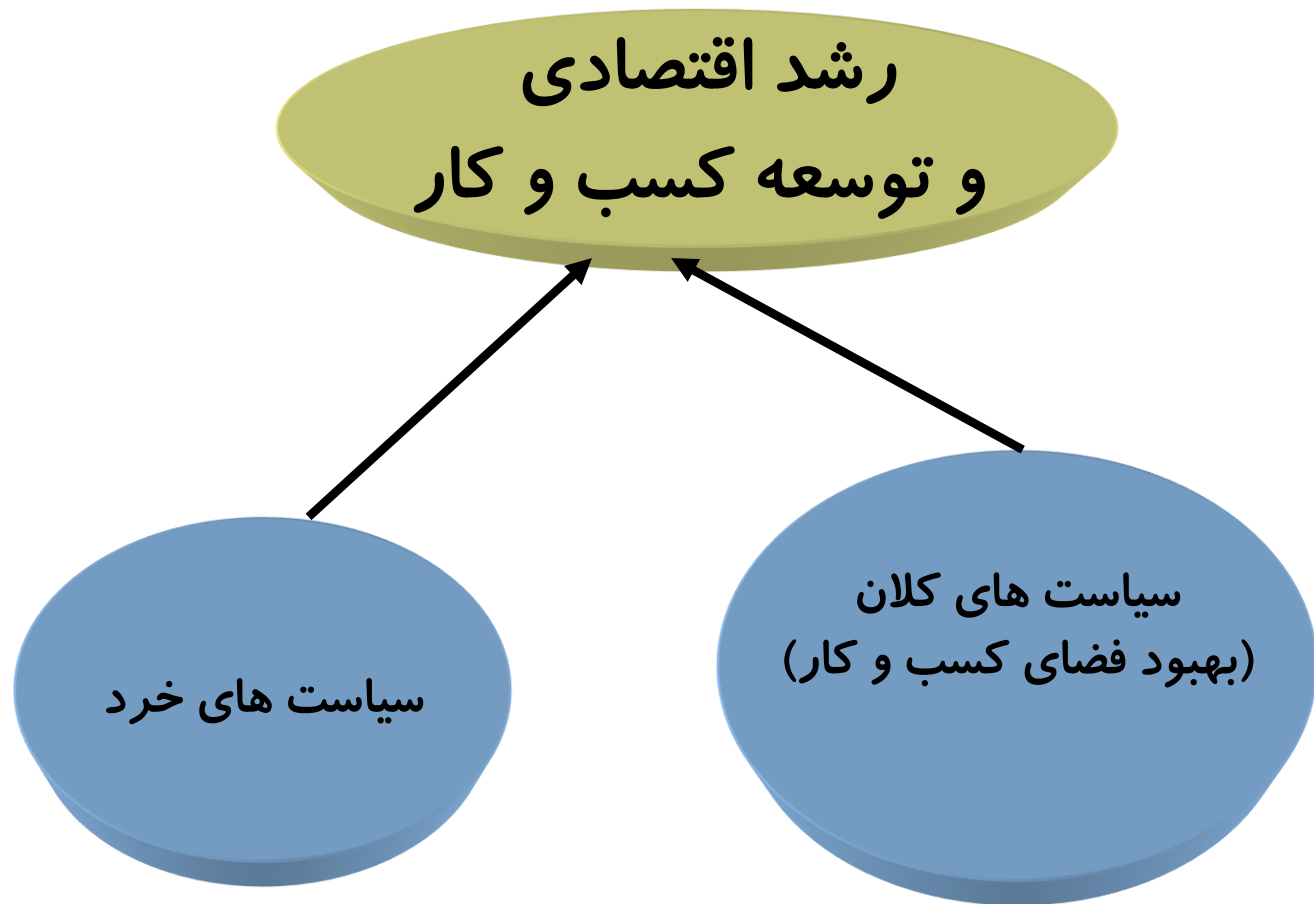

مدیر علمی
دکتر محمدصادق بیجندی
عضو هیئت علمی
و معاون سابق آموزش و کارآفرینی
جهاد دانشگاهی کشور

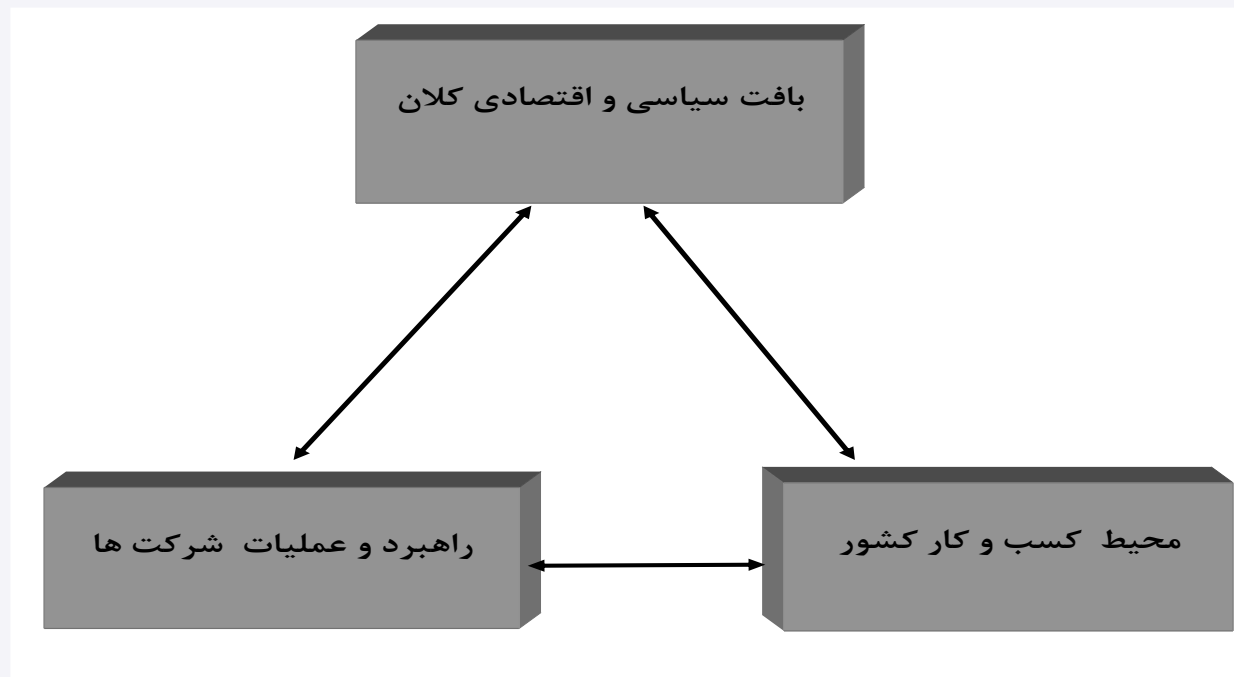

www.cdrf.ir

مدل حوزه های کلان و خرد سیاست های توسعه کارآفرینی

موفقیت شرکت ها از دید پورتر

محیط کسب و کار (Business Environment)

- کیفیت زیر ساخت های اقتصادی، میزان فساد اداری، امنیت اجتماعی، ثبات در سیاست های اقتصادی، قوانین و مقررات، کیفیت نظام قضائی و ... از جمله عوامل محیطی هستند که تاثیر مستقیم بر عملکرد و قیمت کالای واحدهای تولیدی دارند. ولی تولیدکنندگان قدرت چندانی در تغییر آنها ندارند.
- مجموعه ای از سیاست ها، شرایط حقوقی و نهادی و قانونی حاکم بر فعالیت های کسب و کار

اهمیت محیط کسب و کار در توسعه کسب و کار و کارآفرینی

- نظام مالی و بانکی ناکارآمد به شرکتهای کوچک بیش از شرکتهای بزرگ آسیب وارد می سازد.
- شرکتهای بزرگ می توانند با ارتباط مستقیم با سیاست گذاران، پرداختهای غیرقانونی، محیط کسب و کار را تا حدودی برای خود هموار سازند، ولی صاحبان شرکت های کوچک منابع محدودی برای پرداختهای غیرقانونی دارند

اهمیت محیط کسب و کار در توسعه کسب و کار و کارآفرینی

- موانع نظام اداری در کشورهای در حال توسعه، بخش خصوصی را به اقتصاد زیرزمینی، و غیرمولد سوق می‌دهد. در این فضای نامساعد کسب و کار، سیاست‌های خصوصی‌سازی و توسعه کارآفرینی با مشکل مواجه می‌شوند.
- هرچند شرکت‌های کوچک بیش از شرکت بزرگ از محیط نامناسب کسب و کار آسیب می‌بینند، اما شرکت‌های بزرگ نیز خواهان محیط مناسب کسب و کار هستند.

چارچوب های سنجش محیط کسب و کار

- چارچوب محیط کسب و کار بانک جهانی
- رقابت پذیری جهانی مجمع جهانی اقتصاد
- محیط کسب و کار ایران بر اساس مدل مرکز پژوهش های مجلس
-

دیده بانی ریسک های کسب و کار ایران ۱۴۰۲

دکتر علی داوری و دکتر مهدی صانعی

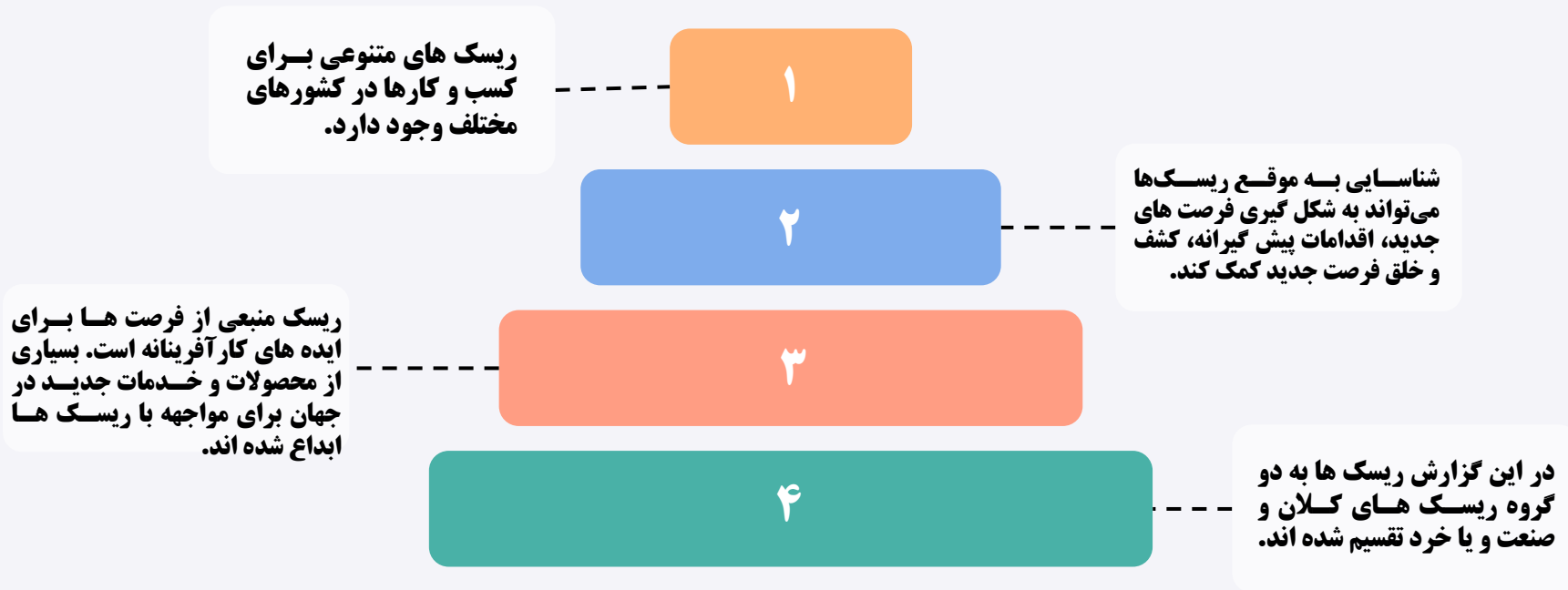
فروردین ۱۴۰۲

واژگان کلیدی

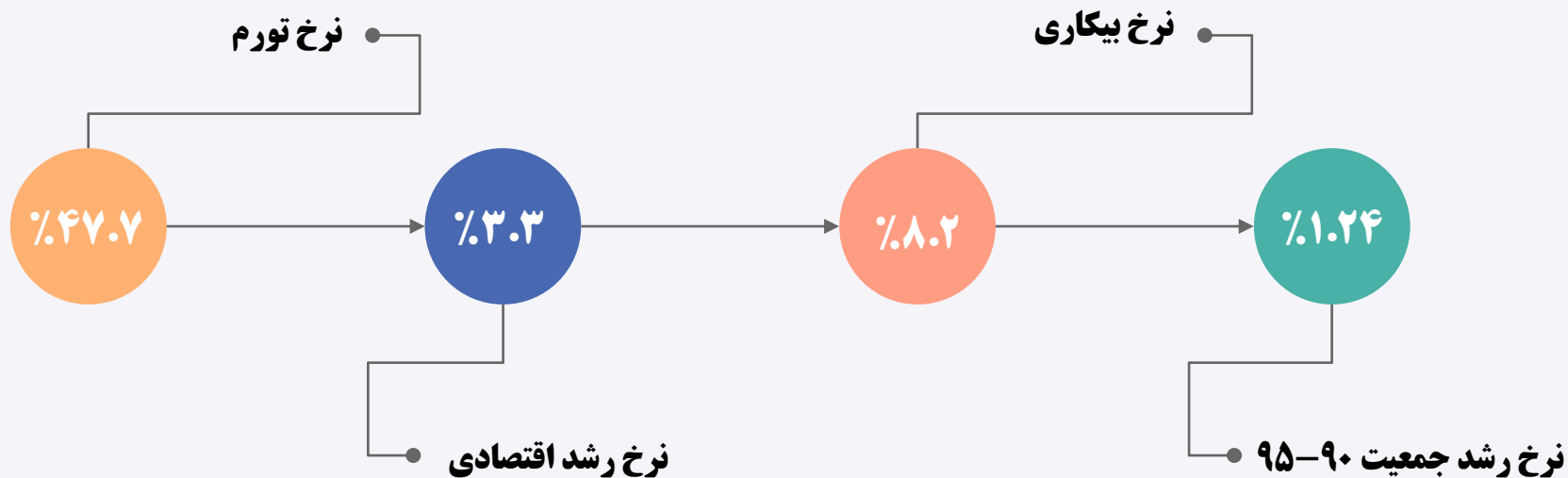
		
مدل دیده بان ۱۴۰۰	ریسک کسب و کار	محیط کسب و کار
این مدل یک نظام جامع ارزیابی عملکرد سازمانی و برای کسب و کارهای ایرانی است تا بتوانند با شناخت نقاط قوت و نقاط قابل بهبود خود، قابلیت‌هایشان را برای بهره‌برداری از فرصت‌های محیطی و مواجهه با تهدیدات احتمالی ارتقاء دهند.	عدم اطمینان از آینده را نشان می‌دهد. ریسک در معرض خطر قرار گرفتن است. در این گزارش ریسک‌های مورد بررسی در سطح کلان و صنعت می‌باشند. ریسک‌ها منبعی برای شروع فعالیت‌های کارآفرینانه هستند.	عواملی بیرون از کسب و کار هستند که بر کسب و کارها تأثیر دارند. در این گزارش به منظور ارزیابی محیط کسب و کار، ریسک‌ها مورد توجه قرار گرفته است.

ریسک های فراروی کسب و کارهای ایرانی

شاخص های کلیدی اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۱

منبع: مرکز آمار

بخش اول

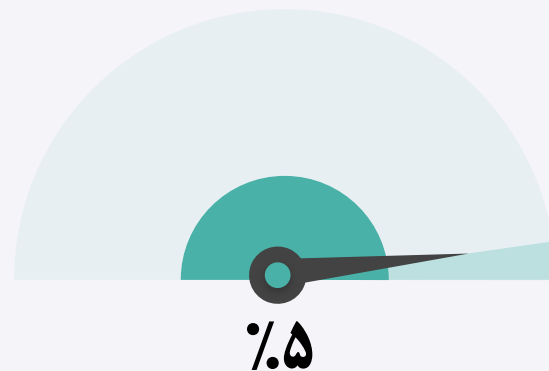
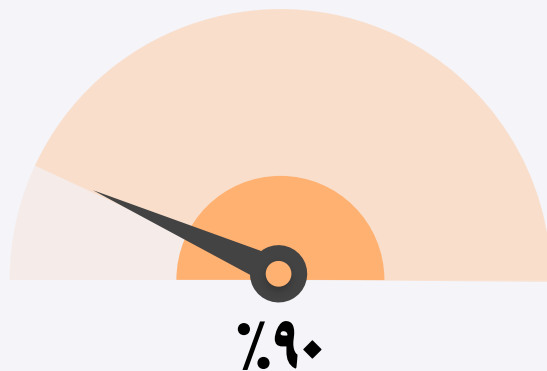
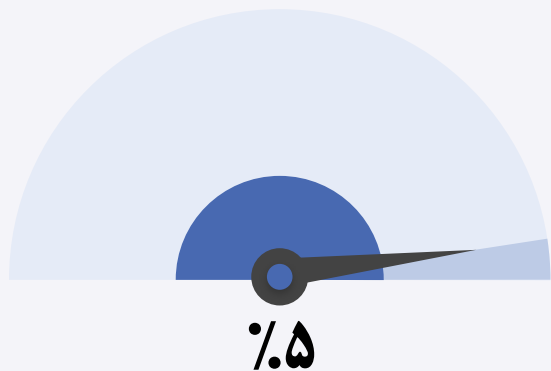
ریسک های کلان کسب و کار

۱. قدرت خرید مردم

مشابه سال قبل

کاهش قدرت خرید

افزایش قدرت خرید

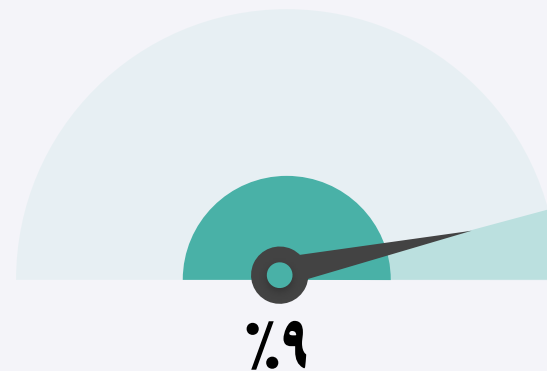
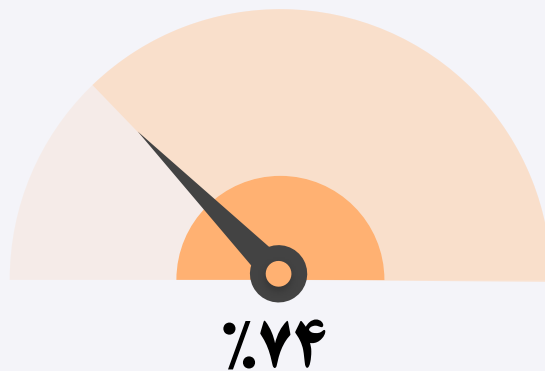
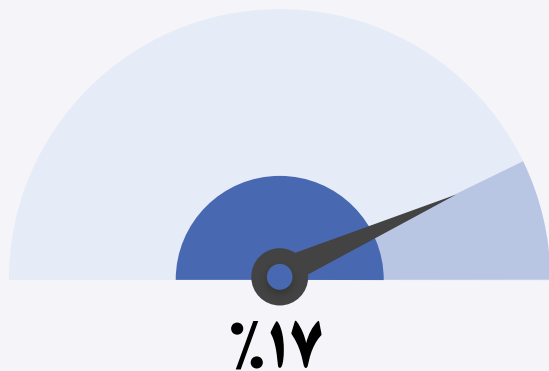
۹۰ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، قدرت خرید مردم کاهش خواهد یافت.

۲. وضعیت اشتغال

مشابه سال قبل

افزایش بیکاری

افزایش اشتغال

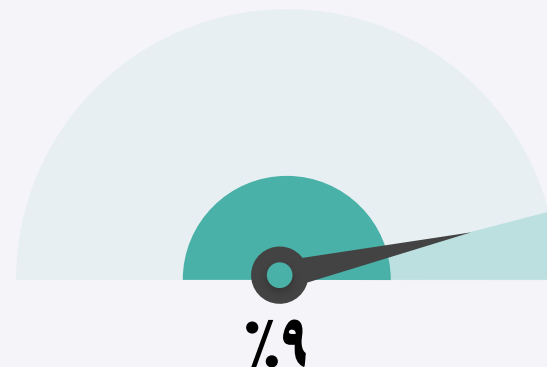
۷۴ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، بیکاری افزایش خواهد یافت.

۳. وضعیت تولید

مشابه سال قبل

رکود تولید

رونق تولید

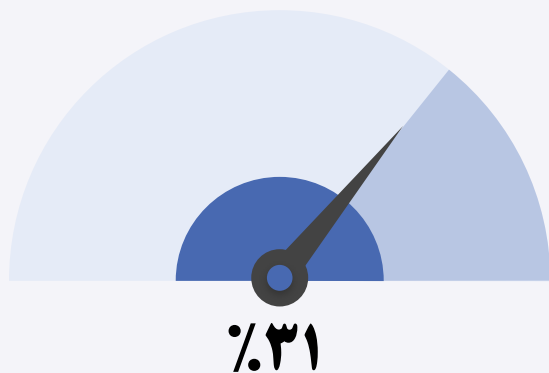
۶۵ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، رکود تولید تشدید خواهد شد.

۴. وضعیت صادرات

مشابه سال قبل

کاهش صادرات

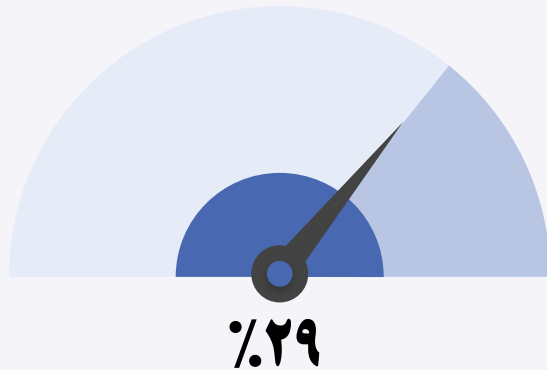
رونق صادرات

۵۱ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، شاهد کاهش صادرات خواهیم بود.

۵. واردات مواد اولیه، تجهیزات و قطعات

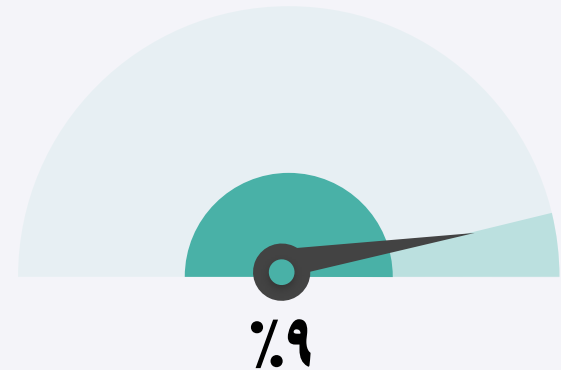
مشابه سال قبل

سخت تر شدن واردات

تسهیل واردات

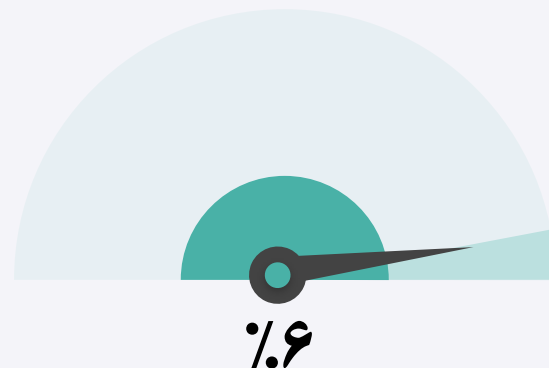
۶۲ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، شاهد سخت تر شدن واردات خواهیم بود.

۶. وضعیت رکود اقتصادی حاکم بر کشور

تشدید رکود اقتصادی

رکود مشابه سال قبل

افزایش رونق اقتصادی

۵۶ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، رکود اقتصادی حاکم بر کشور، تشدید خواهد شد.

۷. وضعیت تحریم ها علیه ایران

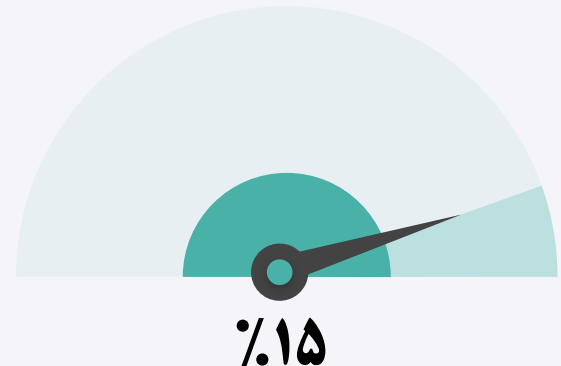
تشدید تحریم ها

مشابه سال قبل

کاهش تحریم ها

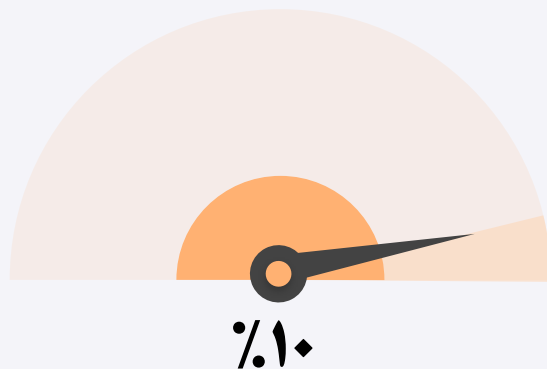
۴۵ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، تحریم های بین المللی علیه ایران مشابه سال قبل خواهد بود.

۸. نرخ رشد اقتصادی کشور

تقریباً صفر

رشد اقتصادی مثبت

رشد اقتصادی منفی

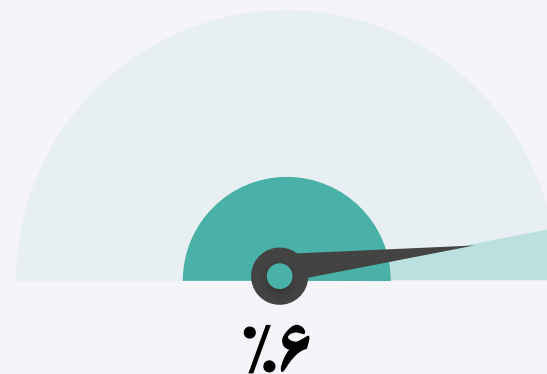
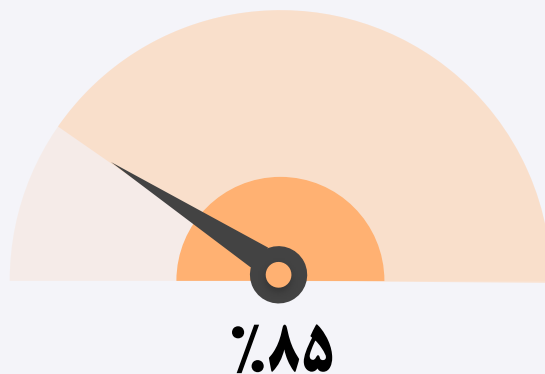
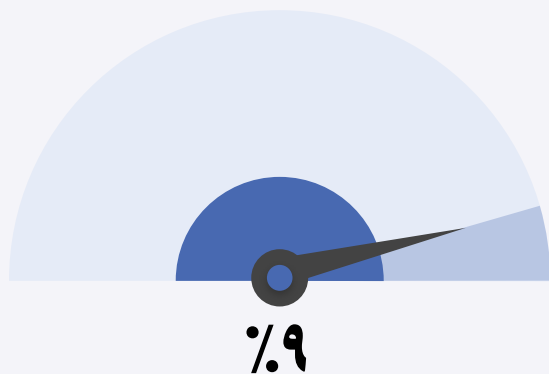
۵۹ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، رشد اقتصادی کشور منفی خواهد بود.

۹. میزان تورم

مشابه سال قبل

افزایش تورم

کاهش تورم

۸۵ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، تورم افزایش خواهد یافت.

۱۰. قیمت دلار

بالای ۱۰۰ هزار تومان

۸۱ تا ۱۰۰ هزار تومان

۶۱ تا ۸۰ هزار تومان

۵۱ تا ۶۰ هزار تومان

کمتر از ۵۰ هزار تومان

۵٪

۱۸٪

۳۳٪

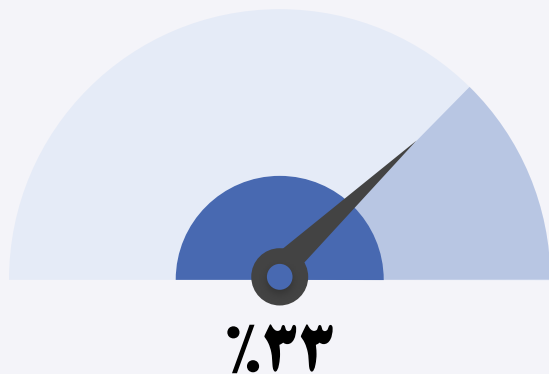
۳۰٪

۱۴٪

۳۳ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، قیمت دلار بین ۶۱ تا ۸۰ هزار تومان خواهد بود.

۱۱. تامین مالی کسب و کارها از نظام بانکی

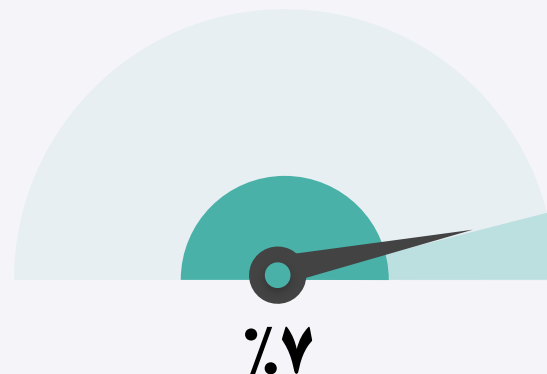
مشابه سال قبل

سخت تر شدن تامین مالی

تسهیل تامین مالی

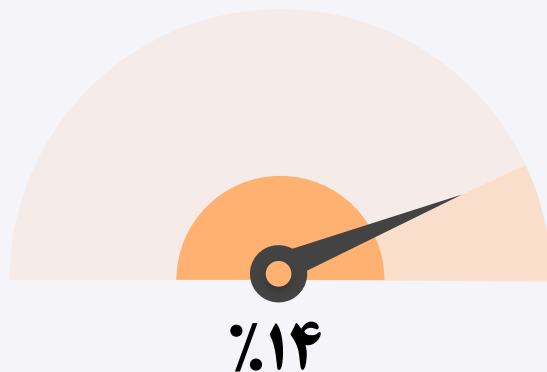
۶۰ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، تامین مالی کسب و کارها از نظام بانکی سخت تر خواهد بود.

۱۲. خروج سرمایه از کشور

کاهش فرار سرمایه

مشابه سال قبل

تشدید فرار سرمایه

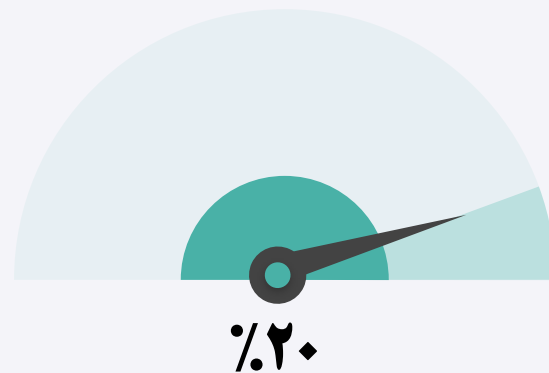
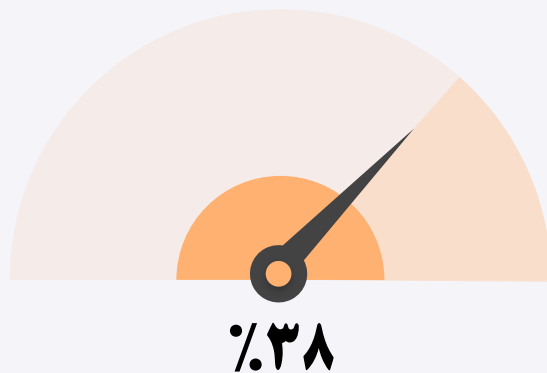
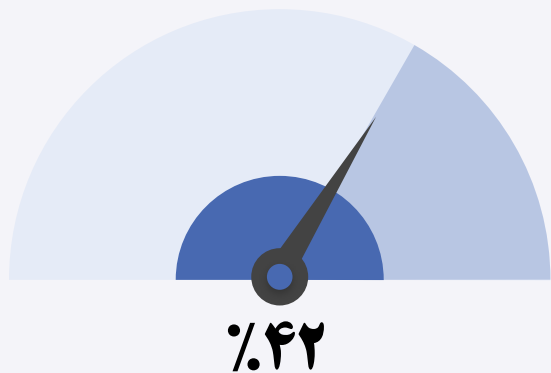
۸۲ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، فرار سرمایه از کشور تشدید خواهد شد.

۱۳. دسترسی به فناوری های جدید

مشابه سال قبل

کاهش

افزایش

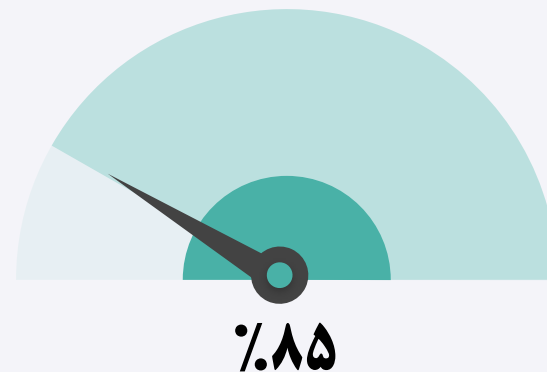
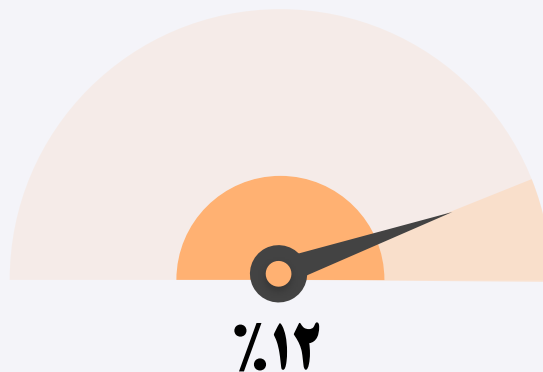
۴۲ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، دسترسی به فناوری های جدید مشابه سال قبل خواهد بود.

۱۴. مهاجرت نیروی انسانی متخصص و تحصیل کرده به خارج از کشور

کاهش مهاجرت

بدون تغییر

تشدید مهاجرت

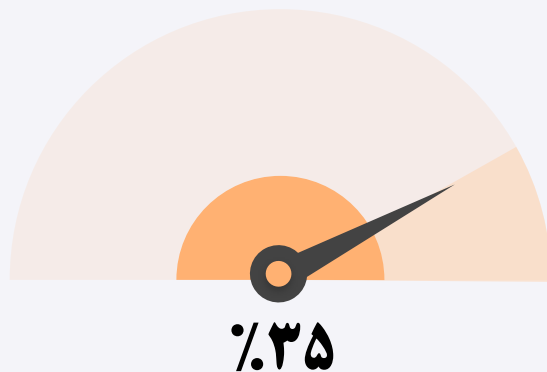
۸۵ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، مهاجرت نیروی انسانی متخصص و تحصیل کرده افزایش خواهد یافت.

۱۵. تاثیر احیاء احتمالی بر جام بر رونق کسب و کارها

کم

متوسط

زیاد

۳۹ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، احیاء احتمالی بر جام، تاثیر زیادی بر رونق کسب و کارها خواهد داشت.

بخش دوم

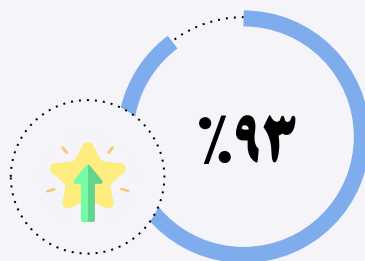
ریسک های صنعت

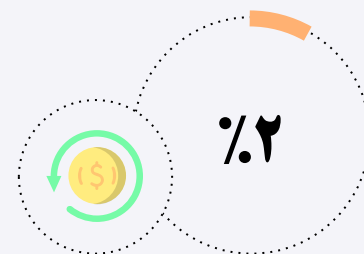
۱۶. قیمت مواد اولیه و محصولات و خدمات نهایی

ثابت

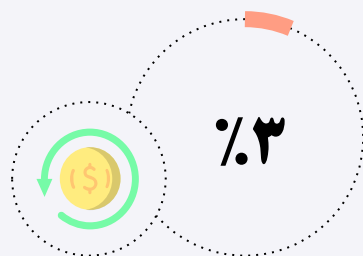
افزایش قیمت مواد اولیه و محصولات

کاهش قیمت مواد اولیه و محصولات

۹۳ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، قیمت مواد اولیه و محصولات و خدمات نهایی، افزایش خواهد یافت.

۱۷. هزینه کسب و کارها به دلیل افزایش سطح عمومی قیمت ها

کاهش هزینه ها

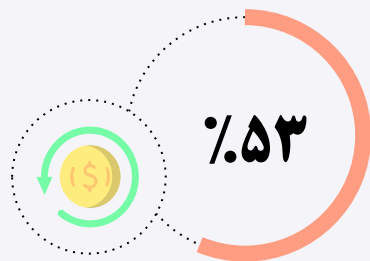
بدون تغییر

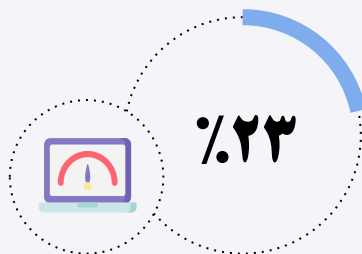
افزایش هزینه ها

۹۲ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، هزینه کسب و کارها به دلیل افزایش سطح عمومی قیمت ها افزایش خواهد یافت.

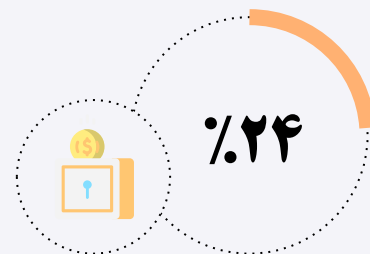
۱۸. دسترسی به نقدینگی

کاهش

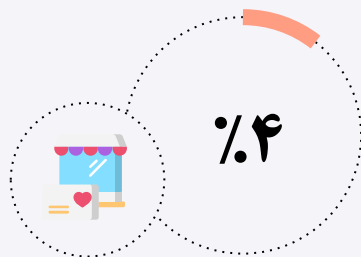
بدون تغییر

افزایش

۵۳ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، دسترسی به نقدینگی کاهش خواهد یافت.

۱۹. چالش های مالیاتی کسب و کارها

کاهش

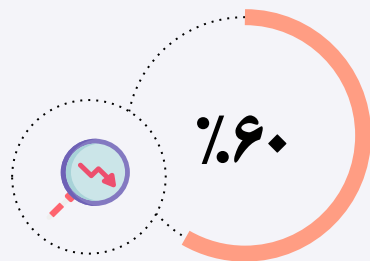
بدون تغییر

افزایش

۸۶ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، چالش های مالیاتی کسب و کارها افزایش خواهد یافت.

۲۰. میزان تقاضای مشتریان

کاهش تقاضا

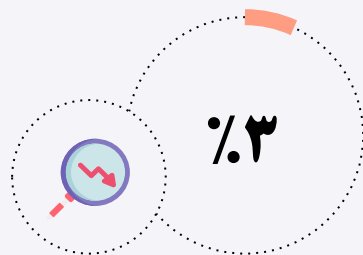
ثابت

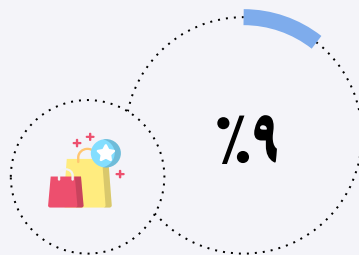
افزایش تقاضا

۶۰ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، شاهد کاهش میزان تقاضای مشتریان به دلایل گرانی خواهیم بود.

۲۱. خرید کالاهای جایگزین توسط مشتریان

کاهش

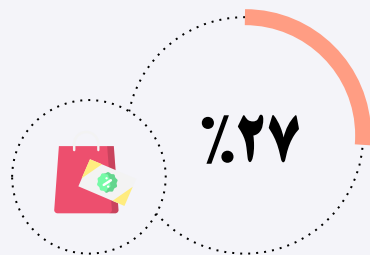
بدون تغییر

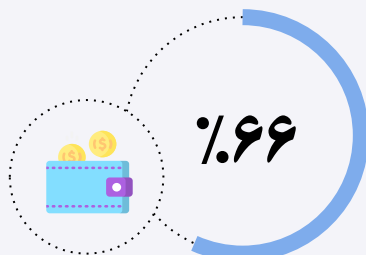
افزایش

۸۸ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، شاهد افزایش خرید کالاهای جایگزین توسط مشتریان به دلایلی مانند گرانی ها خواهیم بود.

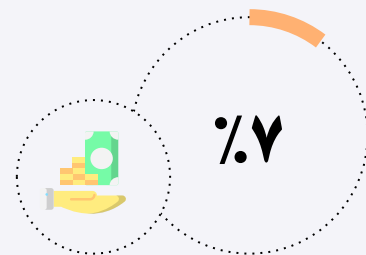
۲۲. سرمایه گذاری تولیدگرا و کسب و کاری در حوزه های مختلف

مشابه سال قبل

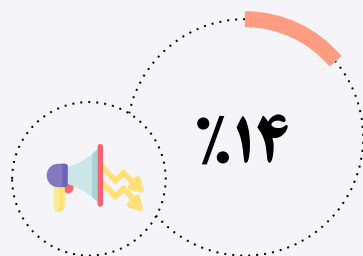
کاهش سرمایه گذاری

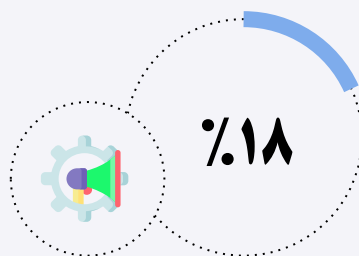
افزایش سرمایه گذاری

۶۶ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، شاهد کاهش سرمایه گذاری تولیدگرا و کسب و کاری در حوزه های مختلف خواهیم بود.

۲۳. اختلال در زنجیره تامین مواد اولیه و واردات

کاهش اختلال در زنجیره تامین

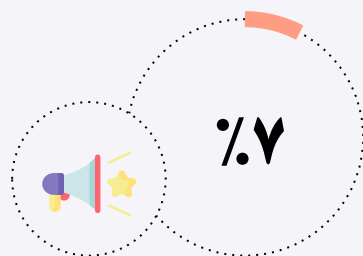
بدون اختلال

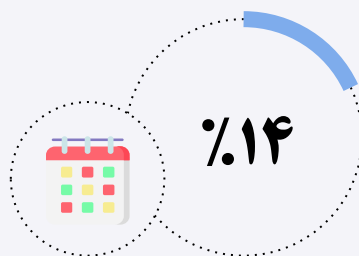
افزایش اختلال در زنجیره تامین

۶۸ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، میزان اختلال در زنجیره تامین مواد اولیه و واردات به دلایلی مانند تحریم ها و تغییرات قیمتی ارز افزایش می یابد.

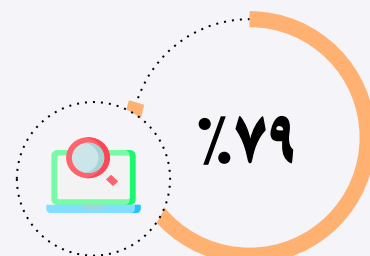
۲۴. چشم انداز توسعه کسب و کار

شفاف بودن چشم اندازها

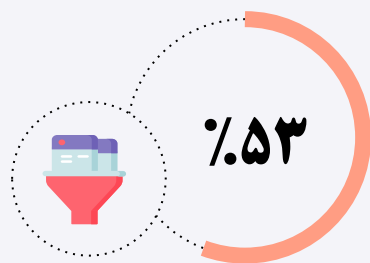
مشابه سال قبل

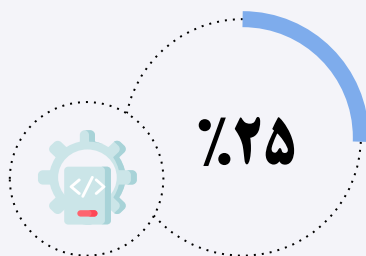
مبهم بودن چشم اندازها

۷۹ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، چشم انداز توسعه کسب و کارها همچنان مبهم خواهد بود.

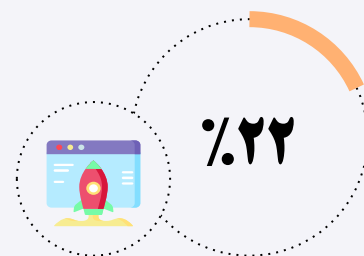
۲۵. فعالیت شرکت های کوچک و متوسط و استارتاپ ها

کاهش فعالیت شرکت های
کوچک و استارتاپ ها

بدون تغییر

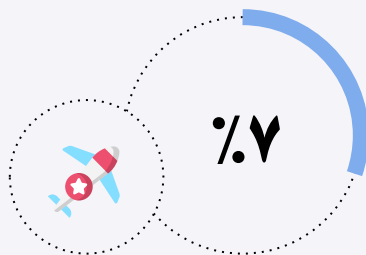
افزایش فعالیت شرکت های
کوچک و استارتاپ ها

۵۳ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، میزان فعالیت شرکت های کوچک و کسب و کارها و استارتاپ ها کاهش می یابد.

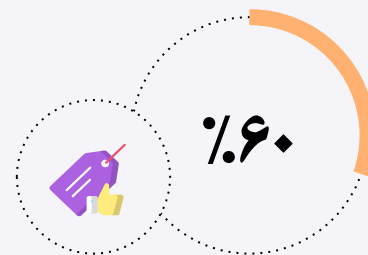
۲۶. فیلترینگ و محدودیت دسترسی به فضای مجازی

بدون تغییر

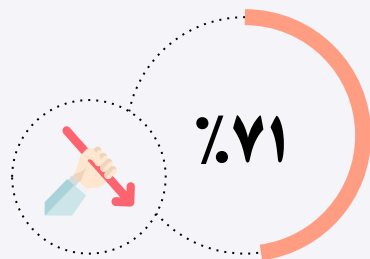
کاهش

افزایش

۶۰ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، فیلترینگ و محدودیت دسترسی به فضای مجازی، افزایش خواهد داشت.

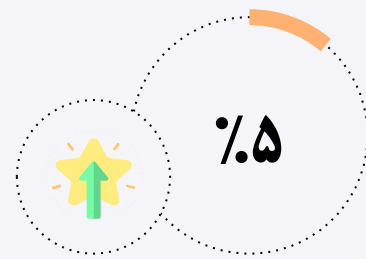
۲۷. انگیزه، عملکرد و بهره‌وری کارکنان

کاهش

بدون تغییر

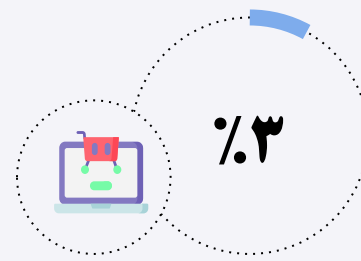
افزایش

۷۱ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، شاهد کاهش انگیزه، عملکرد و بهره‌وری کارکنان خواهیم بود.

۲۸. حقوق و مزایای پرداختی به کارکنان

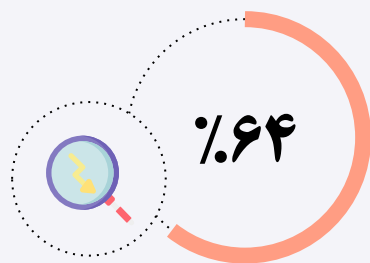
کمتر از نرخ تورم، افزایش خواهد یافت

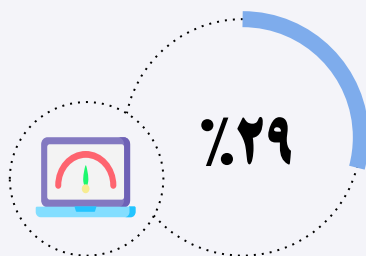
بیشتر از نرخ تورم، افزایش خواهد یافت

۹۷ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، حقوق و مزایای پرداختی به کارکنان کمتر از نرخ تورم واقعی، افزایش خواهد یافت.

۲۹. اجرای برنامه های رفاهی منابع انسانی در سازمان ها

کاهش

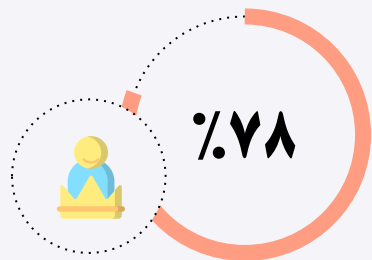
بدون تغییر

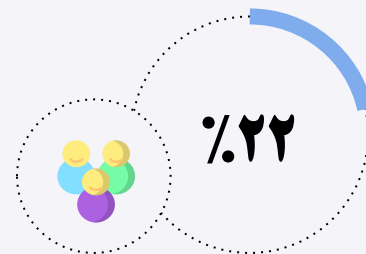
افزایش

۶۴ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، اجرای برنامه های رفاهی منابع انسانی در سازمان ها، کاهش خواهد یافت.

۳۰. در دسترس بودن نیروی انسانی متخصص

کمبود نیروی انسانی متخصص

دسترسی کافی به نیروی انسانی متخصص

۷۸ درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقدند در سال ۱۴۰۲، با کمبود نیروی انسانی متخصص مواجه خواهیم بود.

پیشنهادهات

تعهد مدیران ارشد کشور در جهت بهبود فضای کسب و کار

تعهد دولت های بعدی به تعهدات دولت های قبلی که ریشه تاریخی دارد

پیشنهادهات

بهبود بسترهای قانونی

بهبود شرایط عمومی اقتصادی کشور و افزایش پیش بینی پذیری

کاهش ریسک های کسب و کار

پیشنهادهات

کاهش فرایندهای مجوزدهی

شفاف سازی فرایندهای مجوزدهی

کاهش مداخله در بازار

پیشنهادات

بهبود محیط کسب و کار بلند مدت است و نه کوتاه مدت

بهبود محیط کسب و کار به نگرش اکوسیستمی نیاز دارد

بهبود محیط کسب و کار فرایندی پیوسته است

گزارش های مطالعات دیده بان کسب و کار

**۳۰ راهکار تاب آوری در
مدیریت بحران کرونا—
خرداد ۹۹**

**پنج استراتژی تاب آوری
کسب و کار در شرایط بحران
کرونا—اردیبهشت ۹۹**

**۳۰ چالش پیش روی
کسب و کارها در بحران
کرونا—اردیبهشت ۹۹**

**بحران کرونا و اقدامات
ابتکاری شرکت ها و
کسب و کارها—فروردین ۹۹**

دانلود گزارش ها از سایت

bizwatch.ir

گزارش های مطالعات دیده بان کسب و کار

ریسک ها و استراتژی های
کسب و کار در پاییز ۹۹-
مهر ماه ۹۹

ریسک ها و استراتژی های کسب و کار تا سال ۲۰۲۲-
شهریور ماه ۹۹

۳۰ چالش کسب و کار در
تابستان ۹۹- تیر ماه ۹۹

دانلود گزارش ها از سایت
bizwatch.ir

گزارش های مطالعات دیده بان کسب و کار

روندها و استراتژی های جهانی کسب و کار در سال ۲۰۲۱
- بهمن ماه ۹۹

ریسک ها و استراتژی های
کسب و کار در زمستان
۹۹- دی ماه ۹۹

دورکاری کارکنان: ریسک ها و استراتژی ها- آذرماه ۹۹

دانلود گزارش ها از سایت
bizwatch.ir

گزارش های مطالعات دیده بان کسب و کار

دیده بانی محیط کسب و کار ایران
۱۴۰۱ - فروردین ماه ۱۴۰۱

دیده بانی منابع انسانی در
سطح ملی - اسفند ماه ۱۴۰۰

ریسک ها و استراتژی های کسب و
کار ایران ۱۴۰۰ - فروردین ۱۴۰۰

روندها، ریسک ها و استراتژی
های صنعت بانکداری ایران
۱۴۰۰ - اسفندماه ۹۹

دانلود گزارش ها از سایت

bizwatch.ir

دیده بان کسب و کار و گاهنامه مدیر

bizwatch.ir
gahnmemodir.ir